

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/5/2017
Identifikačné číslo spisu:	3016000011
Dátum vydania rozhodnutia:	14.12.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3016000011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci odsúdeného G. T. pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákonníka Českej republiky prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. decembra 2017 v Bratislave sťažnosť prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trenčíne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 13. novembra 2017, sp. zn. 23 Ntc 203/2016, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. sa uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 13. novembra 2017, sp. zn. 23 Ntc 203/2016, z r u š u j e.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa návrh odsúdeného G. T., narodeného XX. I. XXXX v W., trvale bytom P. P. XXX/X, XXX XX. P. P., t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, občana Slovenskej republiky na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 15. augusta 2016, sp. zn. 23 Ntc 203/2016, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2016, sp. zn. 5 Urto 7/2016, vo výmere 3 (troch) rokov, z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 13. novembra 2017, sp. zn. 23 Ntc 203/2016, podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. rozhodol tak, že odsúdeného G. T. podmienčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu v Jihlave z 15. októbra 2009, sp. zn. 1 T 108/2009, v spojení rozsudkom Krajského súdu v Brne z 5. mája 2010, sp. zn. 42 To 297/2009, ktoré boli uznané rozsudkami krajského súdu z 15. augusta 2016, sp. zn. 23 Ntc 203/2016, a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 29. septembra 2016, sp. zn. 5 Urto 7/2016. Súd zároveň podľa § 7b ods. 2 Tr. zák. zohľadnil rozsudok Krajského súdu v Brne zo 6. decembra 2011, sp. zn. 10 T 5/2011, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Olomouci z 11. júla 2012, sp. zn. 5 To 44/2012, ktorým bol odsúdenému v Českej republike uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, ktorý vykonal bezprostredne pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody o podmienčné prepustenie z výkonu ktorého v tejto veci išlo. Krajský súd tiež podľa § 68 ods. 1 Tr. zák.

určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov, počas ktorej mu nariadil probačný dohľad. Podľa § 51 ods. 4 písm. j/ Tr. zák. odsúdenému uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne v skúšobnej dobe uchádzať o zamestnanie a tiež mu uložil povinnosť v lehote jedenkrát za tri mesiace preukazovať probačnému a mediačnému úradníkovi zdroj svojich príjmov.

Krajský súd uviedol, že hoci § 7b ods. 2 Tr. zák. neumožňuje vykonávať uložené tresty odňatia slobody, pod pojmom „právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu EÚ“ sa má nepochybne na myslí aj výkon trestu odňatia slobody uložený týmto súdom. Z tohto dôvodu krajský súd pri preskúmaní formálnej podmienky pre podmienené prepustenie prihliadal u odsúdeného T. na celkovú dĺžku postupne vykonaných trestov odňatia slobody v Českej a Slovenskej republike. Keďže odsúdený T. nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Brne pod sp. zn. 10 T 5/2011 25. novembra 2010 a tento 25. novembra 2016 aj v celom rozsahu vykonal, pričom následne ihneď nastúpil do výkonu trestu Okresného súdu v Jihlave pod sp. zn. 1 T 108/2009, ktorý od 29. marca 2017 (po 4 mesiacoch a 4 dňoch) vykonával na Slovensku, je zrejmé, že formálnu podmienku splnil. Pokiaľ ide o materiálnu podmienku, súd poukázal na pozitívne hodnotenia českého a slovenského ústavu na výkon trestu, ako aj na jeho záujem o prácu.

Proti tomuto uzneseniu podala prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „prokurátorka“) na verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú 28. novembra 2017 písomne odôvodnila.

Uviedla, že § 7b ods. 2 Tr. zák. možno vykladať len ako ustanovenie umožňujúce posúdiť konanie páchatelia prísnejšie v prípade opakovaného páchania trestnej činnosti, t. j. ako trestnoprávny dôsledok recidívy. Krajský súd pri skúmaní formálnej podmienky neprihliadal na odsúdenie v inom členskom štáte, ale na výkon trestu odňatia slobody uložený v inom členskom štáte EÚ. V prípade akceptovania zvoleného výkladu by bolo potrebné prihliadať na odsúdenie, resp. na spôsob výkonu trestu bez ohľadu na to, či toto na Slovensku bolo alebo nebolo uznané. Aj pri ďalších inštitútoch trestného práva - napr. európskom zatýkacom rozkaze, by pri rozhodovaní o podmienenom prepustení bolo treba skúmať, či výkonu trestu na Slovensku bezprostredne nepredchádzal výkon trestu v členskom štáte EÚ. Na podklade uvedeného mu lehota na jeho podmienené prepustenie uplynie až 25. mája 2018. Vo vzťahu k materiálnej podmienke prokurátorka skonštatovala, že pri hodnotení správania sa odsúdeného je treba vychádzať predovšetkým z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Dubnica nad Váhom a nie zo správy Väzenskej služby Českej republiky, ktorá sa týkala skôr uloženého a vykonaného trestu vo výmere 6 rokov.

S poukazom na tieto okolnosti prokurátorka navrhla, aby sťažnostný súd podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. uznesenie zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného Kráľa zamietla.

Najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému prokurátorka podala sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel pritom k záveru, že táto je v celom rozsahu dôvodná.

Zo spisového materiálu je zistiteľné, že krajský súd rozsudkom z 15. augusta 2016, sp. zn. 23 Ntc 203/2016, v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu z 29. septembra 2016, sp. zn. 5 Urto 7/2016, rozhodol v bode I tak, že podľa § 16 ods. 1 písm. i/ zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozsudok Krajského súdu v Brne zo 6. decembra 2011, sp. zn. 10 T 5/2011, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Olomouci z 11. júla 2012, sp. zn. 5 To 44/2012, ktorými bol odsúdený T. uznaný vinným z trestného činu krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. b/, ods. 2, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. a/ Trestného zákonníka Českej republiky a iné a podľa § 205 ods. 5 a § 56 ods. 2 písm. c/ Trestného zákonníka Českej republiky odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šiestich) rokov so zaradením do väznice s ostrahou, odmietol na území Slovenskej republiky uznať a vykonať.

V bode II súdy podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. uznali rozsudok Okresného súdu v Jihlave z 15. októbra 2009, sp. zn. 1 T 108/2009, v spojení rozsudkom Krajského súdu v Brne z 5. mája 2010, sp. zn. 42 To 297/2009, ktorým bol odsúdený T. uznaný vinným z trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákonníka Českej republiky (zákona č. 140/1961 Sb.) a podľa § 247 ods. 3 a § 56 ods. 2 písm. b/ Trestného zákonníka Českej republiky odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov so zaradením do väznice s dozorom s tým, že tento sa podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v spojení s § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. vykoná na území Slovenskej republiky v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia (č. l. 117, 138).

Dňa 25. novembra 2016 si odsúdený T. vykonal celý trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov uložený mu hore uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Brne sp. zn. 10 T 5/2011 a okamžite nastúpil výkon trestu odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu v Jihlave sp. zn. 1 T 108/2009.

Dňa 29. marca 2017 bol odsúdený T. eskortovaný na územie Slovenskej republiky (č. l. 156) za účelom vykonania uznaného rozsudku Okresného súdu v Jihlave sp. zn. 1 T 108/2009. Uznesením krajského súdu z 15. mája 2017, sp. zn. 23 Ntc 203/2016, mu bola do výkonu uloženého trestu započítaná doba strávená vo výkone trestu v Českej republike a doba jeho prevozu na Slovensko, celkovo obdobie od 25. novembra 2016 do 29. marca 2017 (č. l. 158).

Dňa 13. júla 2017 podal odsúdený G. T., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Mareka Pavlíka, advokáta so sídlom L. Novomeského 2695/1, 911 08 Trenčín, na Okresný súd Trenčín návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody; návrh bol dňa 3. októbra 2017 z dôvodu vecnej príslušnosti odstúpený krajskému súdu.

V návrhu odsúdený uviedol, že v čase jeho podania spĺňa formálnu podmienku. Vo vzťahu k materiálnej podmienke podotkol, že svoje skutky úprimne ľutuje a má k nim kritický postoj. Poukázal na vynikajúce rodinné zázemie, na jeho pozitívny postoj k práci, jeho vôľové vlastnosti, ako aj jeho snahu vrátiť spoločnosti dlh spôsobený svojou trestnou činnosťou.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom z 8. augusta 2017 plynie, že u neho, v ÚVV a ÚVTOS Bratislava a ani v ÚVTOS Leopoldov neboli zaznamenané žiadne negatívne poznatky. Adaptáciu na výkon trestu zvládol bez problémov, správanie a vystupovanie v ústave je slušné, dodržiava časový rozvrh dňa, ústavný poriadok, zásady čistoty, je nekonfliktný a prispôsobivý. Do kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája nepravidelne, pracovne zaradený nebol, ale pomerne aktívne sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného (zameraných na udržiavanie čistoty a poriadku v ústave). Udržiava kontakty s matkou a priateľkou. Nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný, k trestnej činnosti zaujíma kritický postoj. Program zaobchádzania plní čiastočne, keďže má rezervy na úrovni právneho a morálneho vedomia a ani voľný čas nevyužíva tak aktívne, ako by mohol. Resocializačná prognóza je menej priaznivá (stredné riziko zlyhania), na čo má vplyv opakované páchanie trestnej činnosti a absencia trvalejšieho zamestnania pred výkonom trestu. Menovaný len čiastočne spĺňa podmienky, a preto sa jeho prepustenie neodporúča.

Z odpisu z registra trestov plynie, že odsúdený bol doposiaľ (vyššie uvedenými rozhodnutiami) dvakrát súdne trestaný (č. l. 8).

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 7b ods. 2 Tr. zák. právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní sa na účely trestného konania zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre čin trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak

odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Už vo vzťahu k formálnej podmienke sťažnostný súd konštatuje, že táto nie je splnená. Skutok, ktorý je predmetom tohto konania bol v Českej republike právne kvalifikovaný ako trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 3 písm. b/ Trestného zákonníka Českej republiky (zákon č. 140/1961 Sb.) s trestnou sadzbou 2 - 8 rokov a na Slovensku (uznávacími rozsudkami) ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s trestnou sadzbou 6 mesiacov - 3 roky. Keďže odsúdený výkon uloženého trestu nastúpil 25. novembra 2016, v zmysle § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bude formálna podmienka pre podmiennečné prepustenie splnená po vykonaní polovice uloženého trestu, tzn. 25. mája 2018 (k tomuto vid' uznesenie najvyššieho súdu z 8. septembra 2015, sp. zn. 2 Urtost 1/2015 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016).

Pokiaľ ide o postup krajského súdu, ktorý na podklade § 7b ods. 2 Tr. zák. zohľadnil výkon trestu odňatia slobody v Českej republike v inej trestnej veci, ktorý (výkon) bezprostredne predchádzal výkonu trestu odňatia slobody v trestnej veci, ktorá je predmetom tohto konania, takýto postup považuje najvyšší súd za nesprávny. Povinnosť zohľadniť predchádzajúce odsúdenie iným členským štátom EÚ (za predpokladu obojstrannej trestnosti) možno interpretovať len tak, že ide o povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov v novom trestnom konaní vedenom na Slovensku (pozn. nie v novom trestnom stíhaní, ale v novom konaní vedenom podľa Trestného poriadku) brať do úvahy existenciu skoršieho rozhodnutia, ktorým súd členského štátu EÚ právoplatne uznal obvineného vinným z konkrétneho trestného činu a uložil mu zaň konkrétny druh trestu s konkrétnou výmerou. Predmetné ustanovenie v žiadnom prípade nesmeruje k zohľadňovaniu už vykonaného trestu odňatia slobody (alebo iného druhu trestu), ktorý bol odsúdenému takýmto rozhodnutím členského štátu EÚ uložený.

V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že § 7b ods. 2 Tr. zák., ako aj § 488a Tr. por. bol do právneho poriadku začlenený zákonom č. 334/2012 Z. z. ako výsledok transpozície čl. 3 rámcového rozhodnutia Rady č. 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní (ďalej len „rámcové rozhodnutie“). A hoci v čl. 3 ods. 2 rámcového rozhodnutia sa uvádza, že sa uplatňuje v predsúdnom, súdnom a vo vykonávacom konaní, najmä pokiaľ ide o uplatniteľné procesné pravidlá vrátane pravidiel uplatniteľných na predbežnú väzbu, kvalifikáciu trestného činu, druh a výšku trestu, ako aj pravidiel, ktorými sa riadi výkon rozhodnutia, z uvedeného, a to aj s prihliadnutím na definíciu pojmu „odsúdenie“ podľa čl. 2 nemožno vyvodíť, že by okrem existencie odsudzujúceho rozhodnutia bolo možné prihliadať aj na jeho výkon. Napokon, tomuto záveru nasvedčuje bod 6 preambuly rámcového rozhodnutia, ako aj rámcové rozhodnutie Rady č. 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (transponovaného zákonom č. 549/2011 Z. z.), ktoré problematiku výkonu trestu odňatia slobody uloženého v štáte pôvodu komplexne postihuje.

Na podklade uvedeného, rešpektujúc tiež rozsudok najvyššieho súdu zo 4. augusta 2015, sp. zn. 2 Urto 4/2015, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR pod č. 14/2016 možno uzavrieť, že „odsúdenie súdom iného členského štátu EÚ“ možno na účely § 7b ods. 2 Tr. zák. hodnotiť ako existenciu takej právne významnej skutočnosti, s ktorou Trestný zákon spája určité hmotnoprávne

účinky spojené s opakovaným páchaním trestnej činnosti (recidíva). Ide o účinky, ktoré môžu mať za následok naplnenie znakov základnej skutkovej podstaty trestného činu (viď napr. § 378 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.), kvalifikačného momentu (viď napr. § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.), existencii priťažujúcej okolnosti (viď § 37 písm. m/ Tr. zák.), úpravy trestnej sadzby pri ukladaní trestu (viď napr. podľa § 38 ods. 5 Tr. zák.), zaradenia odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody (viď napr. § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.), osvedčenia sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia / podmieneného prepustenia (viď napr. § 50 ods. 4 Tr. zák., resp. § 68 ods. 2 Tr. zák.), naplnenia materiálnych podmienok pre podmienené prepustenie (viď § 66 ods. 1 Tr. zák.), prerušenia premlčania výkonu trestu (viď napr. § 90 ods. 4 písm. b/ Tr. zák.), zahľadania odsúdenia (viď napr. § 92 Tr. zák.) atď.

Nad rámec uvedeného, najvyšší súd dopĺňa, že v tejto konkrétnej veci bol postup podľa § 7b ods. 2 Tr. zák. vylúčený aj preto, že v zmysle prechodného ustanovenia § 438e Tr. zák. možno zohľadniť odsúdenie súdu iného členského štátu EÚ len v prípade, že toto (odsúdenie) nadobudlo právoplatnosť po 1. januári 2013, čo nie je tento prípad, nakoľko rozsudok Vrchného súdu v Olomouci sp. zn. 5 To 44/2012 nadobudol právoplatnosť 11. júla 2012 (č. I. 2).

Na podklade vyššie formulovaných úvah dospel najvyšší súd k záveru, že sťažnosť prokurátorky bola v celom rozsahu dôvodná, a preto napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a sám vo veci podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. rozhodol tak, že návrh odsúdeného G. T. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Len pre úplnosť súd dopĺňa, že keďže návrh odsúdeného bol zamietnutý len preto, že bol podaný predčasne, tento ho v zmysle § 415 ods. 1 Tr. por. môže zopakovať aj pred uplynutím zákonom stanovenej doby 1 roka od právoplatnosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.